

ผลของการใช้รองเท้าที่ตัดเฉพาะบุคคลขณะฝึกยืน-เดิน ต่อการทรงตัวและความเร็วในการเดิน
ของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

Effect of Custom made Shoe Use during Stance and Gait Training on Balance and Gait
Velocity in Individuals with Stroke

นางสาวรัชชณา ช่างสุวรรณ ตำแหน่ง นักกายภาพบำบัดปฏิบัติการ โรงพยาบาลแม่ลาว

ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองส่วนใหญ่มักมีปัญหาการเดิน จากการเกิดพยาธิสภาพภายในสมอง ซึ่งส่งผลให้เกิดการอ่อนแรงของกล้ามเนื้อ ทำให้การลงน้ำหนักไม่สมดุลระหว่างขาทั้งสองข้าง ซึ่งเป็นสาเหตุของการเสียการทรงตัวและหกล้ม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้รองเท้าที่ตัดเฉพาะบุคคลขณะฝึกยืน-เดิน ต่อการทรงตัวและความเร็วในการเดินของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ในกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่เข้ารับบริการในงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลแม่ลาว ปี 2565 - 2566 จำนวน 32 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 17 คน กลุ่มทดลอง 15 คน ระยะเวลาดำเนินการ เดือน มีนาคม 2566 – เดือน กรกฎาคม 2566 กลุ่มควบคุมจะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองด้วยวิธีทางกายภาพบำบัด ตามปกติ จำนวน 6 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 2 วันต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ กลุ่มทดลองจะได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองด้วยวิธีทางกายภาพบำบัด ตามขั้นตอนทั้งหมดแบบเดียวกับกลุ่มควบคุมและได้รับรองเท้าที่ตัดเฉพาะบุคคลขณะฝึกเดิน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการทรงตัว timed up and go test (TUGT) และแบบประเมินความเร็วในการเดินระยะทาง 10 เมตร (10-meter walk test: 10 MWT) เครื่องมือสำหรับใช้ในการทดลอง ได้แก่ รองเท้าที่ผลิตโดยทำจากสัดส่วนตัวเฉพาะบุคคล(custom made shoe) ประเมินผลก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ Paired T-test

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองหลังได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองด้วยวิธีทางกายภาพบำบัดและได้รับรองเท้าที่ตัดเฉพาะบุคคลขณะฝึกเดิน มีความสามารถในการทรงตัว timed up and go test (TUGT) ดีกว่าก่อนได้รับการฟื้นฟูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P < 0.001$) และมีความเร็วในการเดินระยะทาง 10 เมตร (10 MWT) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P < 0.05$) ส่วนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการฟื้นฟู มีความสามารถในการทรงตัว timed up and go test (TUGT) ไม่แตกต่างกัน ($P > 0.05$) และมีความเร็วในการเดินระยะทาง 10 เมตร (10 MWT) ไม่แตกต่างกัน ($P > 0.05$)

การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองด้วยวิธีทางกายภาพบำบัดและได้รับรองเท้าที่ตัดเฉพาะบุคคลขณะฝึก ส่งผลให้ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมีความสามารถในการทรงตัวและความเร็วในการเดินดีขึ้น ซึ่งควรมีการฟื้นฟูในระยะยาวและสนับสนุนรองเท้าที่ตัดเฉพาะบุคคลเพื่อให้การฟื้นฟูฝึกฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองรายอื่นๆต่อไป เพื่อช่วยเพิ่มความสามารถในการเดินและการทรงตัว ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการหกล้มของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองได้